

**SYSTEM ZARZĄDZANIA PUBLICZNYMI
TERENAMI ZIELENI DLA MIASTA TYCHY**
Zmiany po roku wdrożenia

TYCHY 2021

Szanowni Państwo,

opracowanie przedstawia zmiany w **Systemie Zarządzania Publicznymi Terenami Zieleni dla Miasta Tychy** po roku wdrożenia, uwzględnia wnioski zespołu i uwagi bezpośrednich uczestników oraz doświadczenia koordynatora wdrożenia – Tyskiego Zakładu Usług Komunalnych.

Wprowadzono zmiany w następujących zagadnieniach:

- zweryfikowano listę gatunków drzew do sadzenia w obszarach linearnych;
- wprowadzono dodatkowe materiały do ławek i słupków miejskich;
- dopisano dodatkowy koszt na śmieci do zastosowania przy drogach;
- uzupełniono wytyczne dla zabudowy osiedla A.

Tyski Zakład Usług Komunalnych

- Utrzymujemy jednolity charakter rozwiązań i materiałów wszystkich elementów małej architektury. Stosujemy określony wzór ławki miejskiej, koszy na śmieci oraz słupków miejskich.
- W ramach wszystkich inwestycji miejskich stosujemy ławkę z oparciem i podłokietnikami o następujących cechach:

OPIS OGÓLNY

Ławka ma prostą formę. Jest wykonana z materiałów wysokiej jakości: boki o zaokrąglonych krawędziach, siedzisko i oparcie - z drewna. Wszystkie połączenia elementów są trwałe i wykonane w sposób niewidoczny dla użytkownika.

Stelaż jest:

- z aluminium, ze stali nierdzewnej lub ocynkowanej malowanej proszkowo na ustalony kolor z zachowaniem wskazanych wymiarów i formy
- malowany proszkowo na kolor RAL 9007 mat,
- mocowany do elementów drewnianych za pomocą śrub ze stali nierdzewnej w jednorodnej kolorystyce,
- zbudowany z dwuteownika o zmiennej wysokości środka, uwarunkowanej wyobleniami,
- pochylony w części siedziska w kierunku tyłu ławki - wielkość tego pochylecia uwarunkowana jest względami ergonomicznymi i wygodą siedzenia.

OPIS MATERIAŁOWY I KONSTRUKCYJNY

Siedzisko tworzą trzy drewniane szczeliny o długości 1800 mm i przekroju prostokątnym 120 x 33 mm, natomiast oparcie - dwie szczeliny o długości 1800 mm i przekroju prostokątnym 120 x 33 mm oraz jedna szczelina o długości 1800 mm i przekroju prostokątnym 95 x 33 mm. Wszystkie elementy wykonane są z materiałów odpornych klasy I: np. resysty (kompozytu), drewna egzotycznego, akacjowego lub rodzimego - modrzew europejski lub świerk (bez sęków, o jednolitej barwie i równomiernym, prostoliniowym usłojeniu, dwukrotne olejowanie lub lakierowanie na kolor zbliżony do naturalnego). Szczeliny są szlifowane i fazowane na krawędziach zewnętrznych. Zaokrąglenie krawędzi najwyższej szczeliny oparcia i siedziska zgodne jest z kształtem profilu stelaża.

Dopuszczalna tolerancja wymiarów: $\pm 5\%$.

OPIS MOCOWAŃ

Ławka zakotwiona jest w gruncie do fundamentów betonowych za pomocą prętów gwintowanych M8.

PARAMETRY TECHNICZNE

Wymiary ogólne:

- długość - 1850 mm,
- wysokość z oparciem - 810 mm,
- szerokość u podstawy - 645 mm,

Dopuszczalna tolerancja wymiarów: $\pm 5\%$.

ILUSTRACJA POGLĄDOWA

- Dopuszczamy stosowanie ławek bez oparcia o następujących cechach:

OPIS OGÓLNY

Ławka ma prostą formę. Jest wykonana z materiałów wysokiej jakości: boki o zaokrąglonych krawędziach, siedzisko i oparcie - z drewna. Wszystkie połączenia elementów są trwałe i wykonane w sposób niewidoczny dla użytkownika.

OPIS MATERIAŁOWY I KONSTRUKCYJNY

Stelaż jest:

- z aluminium, ze stali nierdzewnej lub ocynkowanej malowanej proszkowo na ustalony kolor z zachowaniem wskazanych wymiarów i formy
- malowany proszkowo na kolor RAL 9007 mat,
- mocowany do elementów drewnianych za pomocą śrub ze stali nierdzewnej w jednolitej kolorystyce,
- zbudowany z dwuteownika o zmiennej wysokości średnicy, uwarunkowanej wyobleniami,
- pochylony w części siedziska w kierunku tyłu ławki - wielkość tego pochyleń uwarunkowana jest względami ergonomicznymi i wygodą siedzenia.

Siedzisko tworzą trzy drewniane szczeliny o długości 540 mm i przekroju prostokątnym 120 x 33 mm, natomiast oparcie - dwie szczeliny o długości 540 mm i przekroju prostokątnym 120 x 33 mm oraz jedna szczelina o długości 540 mm i przekroju prostokątnym 95 x 33 mm. Wszystkie elementy wykonane są z materiałów odpornych klasy I: np. resysty (kompozytu), drewna egzotycznego, akacjowego lub rodzimego - modrzew europejski lub świerk (bez sęków, o jednolitej barwie i równomiernym, prostoliniowym ustojeniu, dwukrotne olejowanie lub lakierowanie na kolor zbliżony do naturalnego). Szczeliny są szlifowane i fazowane na krawędziach zewnętrznych. Zaokrąglenie krawędzi najwyższej szczeliny oparcia i siedziska zgodne jest z kształtem profilu stelaża. Dopuszczalna tolerancja wymiarów: $\pm 5\%$.

OPIS MOCOWAŃ

Ławka zakotwiona jest w gruncie do fundamentów betonowych za pomocą prętów gwintowanych M8.

PARAMETRY TECHNICZNE

Wymiary ogólne:

- długość - 590 mm,
- wysokość - 810 mm,
- szerokość u podstawy - 645 mm,

Dopuszczalna tolerancja wymiarów: $\pm 5\%$.

- Dopuszczamy stosowanie ławek bez oparcia o następujących cechach:

OPIS OGÓLNY

Ławka ma prostą formę. Jest wykonana z materiałów wysokiej jakości: boki o zaokrąglonych krawędziach, siedzisko z drewna. Wszystkie połączenia elementów są trwałe i wykonane w sposób niewidoczny dla użytkownika.

OPIS MATERIAŁOWY I KONSTRUKCYJNY

Stelaż jest:

- z aluminium, ze stali nierdzewnej lub ocynkowanej malowanej proszkowo na ustalony kolor z zachowaniem wskazanych wymiarów i formy
- malowany proszkowo na kolor RAL 9007 mat,
- mocowany do elementów drewnianych za pomocą śrub ze stali nierdzewnej w jednolitej kolorystyce,
- zbudowany z dwuteownika o zmiennej wysokości środka, uwarunkowanej wyobleniami.

Siedzisko tworzą cztery drewniane szczebliny o długości 1800 mm i przekroju prostokątnym 120 x 33 mm. Wszystkie elementy wykonane są z materiałów odpornych klasy I: np. resysty (kompozytu), drewna egzotycznego, akacjowego lub rodzimego - modrzew europejski lub świerk (bez sęków, jednolitej barwie i równomiernym, prostoliniowym usłojeniu, dwukrotne olejowanie lub lakierowanie na kolor zbliżony do naturalnego). Szczebliny są szlifowane i fazowane na krawędziach zewnętrznych. Zaokrąglenie krawędzi siedziska zgodne jest z kształtem profilu stelaża. Dopuszczalna tolerancja wymiarów: $\pm 5\%$.

OPIS MOCOWAŃ

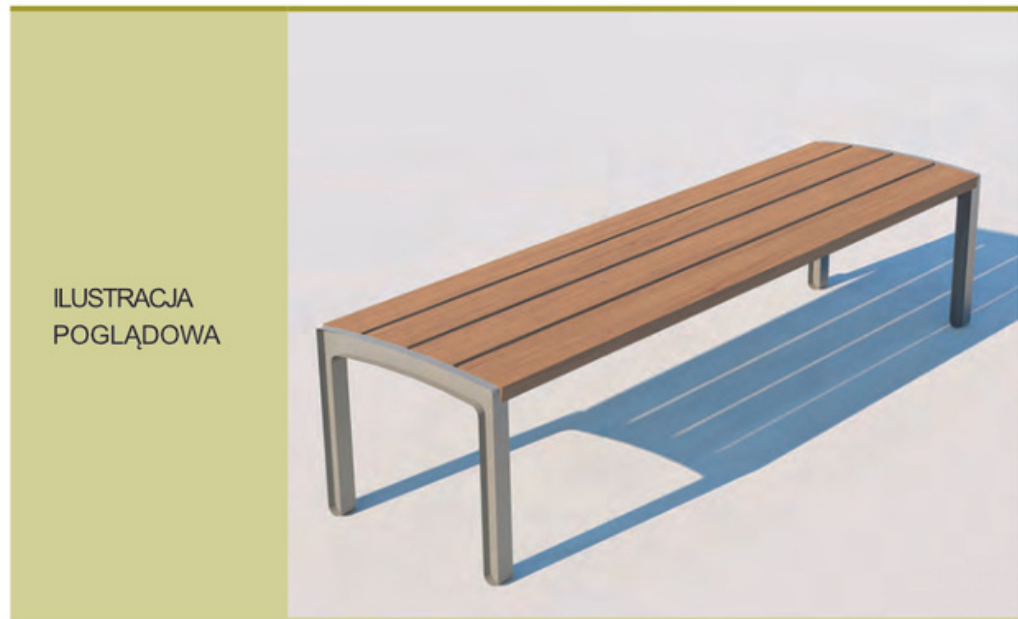
Ławka zakotwiona jest w gruncie do fundamentów betonowych za pomocą prętów gwintowanych M8.

PARAMETRY TECHNICZNE

Wymiary ogólne:

- długość - 1850 mm,
- wysokość - 445 mm,
- szerokość u podstawy - 505 mm

Dopuszczalna tolerancja wymiarów: $\pm 5\%$.

- Stosujemy kosze na odpadki o następujących cechach:

OPISOGÓLNY	Kosz ma prostą formę i prostokątny otwór do wrzucania odpadów w przednim panelu.
OPIS MATERIAŁOWY I KONSTRUKCYJNY	Konstrukcja kosza jest wykonana ze stali czarnej lub nierdzewnej, a jego pojemnik ze stali ocynkowanej.
OPISMOCOWAŃ	Kosz jest zakotwiony w gruncie do fundamentów betonowych za pomocą prętów gwintowanych.

Dopuszczalna tolerancja wymiarów: $\pm 5\%$.

PARAMETRY TECHNICZNE	ILUSTRACJA POGLĄDOWA
Wymiary ogólne: <ul style="list-style-type: none"> • wysokość - 1000 mm, • szerokość - 300 mm, • głębokość - 300 mm, • pojemność - 52 litry.	

OPISOGÓLNY	Wolnostojący, betonowy kosz na śmieci do przestrzeni narażonych na uszkodzenia.
OPIS MATERIAŁOWY I KONSTRUKCYJNY	Obudowa kosza jest wykonana z betonu piaskowanego lub z betonu architektonicznego w kolorze naturalnym szarym, pojemnik z popielniczką ze stali ocynkowanej
OPISMOCOWAŃ	Kosz ma możliwość zakotwienia w gruncie.

Dopuszczalna tolerancja wymiarów: $\pm 5\%$.

PARAMETRY TECHNICZNE	ILUSTRACJA POGLĄDOWA
Wymiary ogólne: <ul style="list-style-type: none"> • wysokość: 650 mm • szerokość: 390 mm • długość: 390 mm • pojemność: 40 litrów lub <ul style="list-style-type: none"> • wysokość: 800 mm • szerokość: 450 mm • długość: 450 mm • pojemność: 80 litrów	

- Stosujemy słupki miejskie o następujących cechach:

OPIS OGÓLNY	Słupek ma prosty kształt, nawiązujący estetycznie do linii wybranych ławek. Poprzez środek słupka biegnie osiowo zlokalizowane wyżłobienie zakończone wyoblęciami.
OPIS MATERIAŁOWY I KONSTRUKCYJNY	Słupek ma stałą szerokość, jest z aluminium, ze stali nierdzewnej lub ocynkowanej malowany proszkowo na kolor RAL 9007 mat.
OPIS MOCOWAŃ	Słupek jest zakotwiony w gruncie do fundamentów betonowych za pomocą prętów gwintowanych M12.

PARAMETRY TECHNICZNE	Wymiary ogólne: <ul style="list-style-type: none"> • wysokość całkowita - 1150 mm, • wysokość części naziemnej - 1050 mm, • szerokość - 60 mm, • głębokość - 72 mm,
-------------------------	--

Dopuszczalna tolerancja wymiarów: $\pm 5\%$.

SCHEMAT POSTĘPOWANIA PODCZAS PROJEKTOWANIA NASADZEŃ DRZEW W PASACH ZIELENI PRZYULICZNEJ:

rozwiązanie najlepsze

- Nasadzenia drzew w formie piennej, w gruncie, przy zachowaniu odpowiedniej powierzchni do rozwoju korzeni.

rozwiązanie dobre

- Nasadzenia drzew w formie piennej, w gruncie, z zastosowaniem ekranów przeciwkorzeniowych od strony sieci podziemnych.
- Zastosowanie cel antykompresyjnych pod chodnikiem lub parkingiem.
- Zastosowanie modułów kierujących korzenie.
- Stosowanie chodników podwieszanych.

rozwiązanie akceptowane

- Stosowanie donic z drzewami.
- Nasadzenia drzew w formie kolumnowej lub nasadzenia pnączy.

JAKIEROŚLINY SADZIMY NA OBSZARACH LINEARNYCH?

drzewa

Przy drogach stosujemy nasadzenia szpalerowe z drzew w formach piennych:

- dąb czerwony (*Quercus rubra*),
- platan klonolistny (*Platanus × hispanica*)
- robinia akacja (*Robinia pseudoacacia*),
- klon czerwony (*Acerrubrum*),
- klon polny 'Elsrijk' (*Acer campestris* 'Elsrijk')

Przy drogach stosujemy także nasadzenia szpalerowe z drzew w formach kolumnowych:

- grab pospolity 'Fasigiata' (*Carpinus betulus* 'Fasigiata'),
- robinia akacja 'Pyramidalis' (*Robinia pseudoacacia* 'Pyramidalis')
- miłorząb dwukłapowy 'Tremonia' (*Ginkgo biloba* 'Tremonia')
- grusza drobnowocowa 'Chanticleer' (*Pyrus calleryana* 'Chanticleer')

W przestrzeni parkingów stosujemy następujące gatunki drzew:

- wiązowiec zachodni (*Celtis occidentalis*),
- robinia akacja 'Appalachia' (*Robinia pseudoacacia* 'Appalachia').

żywopłoty i krzewy

W pasach zieleni oddzielających drogę rowerową od jezdni sadzimy żywopłoty:

- cis pośredni 'Hilli' (*Taxus media* 'Hilli'),
- grab pospolity (*Carpinus betulus*),
- irga błyszcząca (*Cotoneaster lucidus*),

W pasach zieleni oddzielających chodnik od drogi rowerowej sadzimy następujące krzewy:

- róża 'Marathon' (*Rosa* 'Marathon')
- róża pomarszczona (*Rosa rugosa*),
- berberys Thunberga 'Green Carpet' (*Berberis thunbergii* 'Green Carpet'),

byliny

Jako alternatywę dla trawników sadzimy wielogatunkowe rabaty bylinowe z następujących gatunków roślin:

STANOWISKA SŁONECZNE:

- bodziszek 'Rozanne' (*Geranium Rozanne*),
- rdest himalajski (*Persicaria amplexicaulis*),
- liliowiec (*Hemerocallis*),
- jeżówka purpurowa (*Echinacea purpurea*),
- lebidka 'Rosenkuppel' (*Origanum Rosenkuppel*).

STANOWISKA CIENISTE I PÓLCIENISTE:

- bodziszek korzeniasty (*Geranium macrorrhizum*),
- zimozielony bluszcz pospolity (*Hedera helix*)
- zimozielony barwinek pospolity (*Vincaminor*),
- zimozielona runianka japońska (*Pachysandra terminalis*),
- pragnia syberyjska (*Waldsteinia temata*).

Wytyczne dla osiedla A

Ze względu na jednorodny charakter przestrzeni publicznych osiedla: plac Świętej Anny i ulica Arkadowa, a także wcześniejsze ich modernizacje, proponujemy pozostawienie małej architektury tych części osiedla bez zmian. W przypadku konieczności kompleksowego remontu, wymiany małej architektury i oświetlenia będziemy analizować źródła ikonograficzne – fotografie ze zbiorów Muzeum Miejskiego w Tychach – co posłuży do doboru stylistyki wyposażenia. Chcemy w ten sposób przywrócić charakter osiedla z lat 50. Będziemy także rozmawiać z mieszkańcami o proponowanych zmianach.

W razie potrzeby bieżących napraw będziemy zwracać uwagę na otoczenie i dobierać tak wyposażenie, żeby pasowało do danej przestrzeni.

Na podwórkach osiedla wprowadzamy zapisy systemu tak, jak dla wszystkich podwórek.

Każdą inwestycję uzgadniamy z Miejską Komisją ds. Estetyki Przestrzeni Miejskiej.